

T.C. ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ

DÖNEM-V

ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJ REHBERİ

DÖNEM-V ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJI

1. DÖNEM-V ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJI VE SÜRESİ

Üsküdar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem-V Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Stajı, Dönem I, II ve III'de ağırlıklı olarak teorik dersler ile başlayan Kas-İskelet Sistemi hastalıklarına yönelik bilgi ve becerilerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Kuramsal bilgilerin beceri ve tutumla birleştirilebilmesi öğrencinin istenen yeterliğe ulaşılmasını sağlayacaktır. Bu bütünleşmeyi Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi açısından sağlamada ilk adım Dönem-V'de yer alan stajdır.

Bu stajın diğer stajlardan farklı özellikleri ve ayrı bir yeri vardır. Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları uzmanlık dalı, hastalıkların biyolojik ve ruhsal yönüyle ilgilenmesinin yanı sıra, davranışsal ve toplumsal yönüyle de ilgilenen ve bu açıdan eğitime ve koruyucu ruh sağlığına yönelik de çalışan bir uzmanlık dalıdır. Staj boyunca teorik derslerde çocuk ve ergenlerin ruhsal gelişim süreçleri, erişkinlerden farklılık gösteren özellikleri, gelişim dönemine özgü psikopatolojileri ve acil yaklaşım gereken durumların pekiştirilmesi hedeflenmektedir. Uygulama derslerinde ise çocuklar ve aileleri ile birlikte olacaksınız. Küçük gruplar halinde yapılan bu uygulama derslerinde yaygın olarak görülen ruhsal hastalıkları tanıma, ayırıcı tanı yapma, çocuk, ergen ve ailesine yaklaşım, ruhsal değerlendirme ve görüşme tekniklerinin diğer disiplinlerden farklılıkları bio-psiko-sosyal bütünlük içerisinde ele alınacaktır. Çocuk ve ergenlere yaklaşım biyopsikososyal alanları içerecek şekilde, aile, okul ve akran ilişkileri gibi çocuğu yaşadığı ortamları ve kişilerarası ilişkileriyle birlikte değerlendirmeyi gerektirir. Çocuk ve ergenlerin ruh sağlığını etkileyen süreçlere karşı hekimlerin sorumlulukları koruyucu ruh sağlığı yaklaşımları da göz önünde tutulduğunda konsepsiyon öncesi dönemden başlar. Bu nedenle ailelerin (anne, baba, kardeşler) ruh sağlığı da çocukların sağlığının ayrılmaz bir parçası olarak ele alınmalıdır. Çocuk ve ergenlerde ruh sağlığına yaklaşımda temel felsefe ruhsal, sosyal ve gelişimsel özelliklere bir bütün olarak bakmaktır. Bu staj boyunca bu bütüncül yaklaşım ilkesini benimsemeniz beklenmektedir.

Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi, stajı 2 hafta (10 iş günü)'dür.

2. DÖNEM-V ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJI ÖĞRENME HEDEFLERİ

- 1) Stajyer öğrenciye hasta ve hasta yakınlarından temel ve doğru tıbbi öyküyü almasını öğretmek ve uygulamasını sağlamak
- 2) Hastanın ve ailesi ile görüşme yapmayı öğretmek ve uygulamasını sağlamak
- 3) Ülkemizde ve Dünya’da sık görülen çocuk ve ergen psikiyatrik hastalıkların tanısını tanı yöntemlerini ve hangi hastaların uzman hekime yönlendirilmesi gerektiğini öğretmek
- 4) Maalesef ülkemizde giderek artan çocuk ve ergenlere yönelik taciz ve şiddetin önlenmesi için bu tür kötü muamele sonuçlarını her hekimin ayırıcı tanı yaparken aklında çok önemli yer tutmasını sağlamaktır.

3. DÖNEM-V STAJERİN GÖREVLERİ

- 1) Bu staj sonunda stajyerlerin yukarıda belirtilen yakınma / bulgu /durumlarda tam ve doğru öykü alma, fizik muayene yapmasını öğrenip içselleştirilmesi ve klinik akıl yürütme süreçlerini ve hasta yönetimini gerçekleştirecek düzeyde bilgi ve deneyim kazanmaları
- 2) Ülkemizde ve Dünya’da sık görülen çocuk tacizi ve şiddeti gibi önemli morbidite ve mortalite nedeni olan hastalıkların uzman hekime ve adli makamlara bildirilmesi gerektiğini öğrenmek

4. DÖNEM-V ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJININ ÖĞRENME ÇIKTILARI

Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları stajı sonunda bir Dönem V öğrencisi;

- 1) Psikiyatrik öykü alabilir.
- 2) Mental durumu değerlendirebilir.
- 3) Psikiyatrik muayene, öykü ve diğer işlemleri uygun şekilde kayıt altına alabilir.
- 4) Ruhsal hastalığı olan çocuk ve ergenlerde uygun tedavi seçeneklerini değerlendirebilir. • Psikiyatrik yönden acil durumlara yönelik temel müdahaleyi öğrenebilir.
- 5) Hasta ve hasta yakınları ile uygun şekilde iletişim kurabilir.
- 6) Mesleki uygulamalarında karşılaştığı etik sorunları tanıyabilir ve yönetebilir.
- 7) Mesleki uygulamalarında istismar ile ilgili hukuki ve adli durumlara uygun kararlar verebilir

5. DÖNEM-V ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJI PROGRAMINDAKİ DERSLERDE VE UYGULAMALARDA ÖĞRENME - ÖĞRETME YÖNTEMLERİ

1) Teorik dersler:

Staj yeterliklerine ulaşmak için gerekli bilgilerin öğrenciler tarafından kavranabilmesi amacı ile kuramsal bilginin paylaşıldığı, tartışıldığı derslerdir. Aşağıda program akışı verilmiştir.

2) Olgu Tartışması:

Belirli hasta gruplarına veya başvuru yakınmalarına yaklaşım, tanı, ayırıcı tanı ve tedavi ilkelerinin değerlendirilmesi pratik eğitim saatinde uygulanmaktadır. Aşağıda program akışı verilmiştir.

3) Olgu Hazırlama:

Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları stajı süresince her öğrencimizin ayrıntılı öykü alma, fizik muayene, ayırıcı tanı ve tanı içeriğinden sorumlu olduğu ve staj sonunda bir değerlendirme kriteri olarak sunduğu olguyu hazırlamaktadır.

4) Klinikte Bağımsız Öğrenme:

Öğrencilerin kendilerine sunulan öğrenme ortamlarında (Yataklı servis, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniği) öğrenme fırsatlarını yeterince kullanabilmeleri için haftalık programda bağımsız öğrenme saatleri kalmaktadır.

6. DÖNEM-V ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJI EĞİTİM ORTAMLARI

- 1) Sağlık Yerleşkesinde derslikler, konferans salonları
- 2) NP Hastanesi klinik ve poliklinikleri

7. DÖNEM-V ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJI PROGRAMI

1) Teorik Dersler:

Dersin Adı	Staj günü	Ders saati	Öğrenme düzeyi
Stajın Tanıtımı, Ruhsal Değerlendirme ve Semiyoloji	1	1	T
Bebeklik Dönemi Ruhsal Özellikleri ve Bağlanma Bozuklukları	1	1	ÖnT
Çocuk ve Ergenlerde Psikofarmakoloji	1	1	ÖnT
Çocuk ve Ergenlerde Anksiyete Bozuklukları	1	1	ÖT
Erken Çocukluk Dönemi Ruhsal Özellikleri ve Psikopatolojileri (Enürezis, Enkoprezis, Tik Bozuklukları, Kekemelik, İletişim Bozuklukları)	2	2	ÖnT
Çocukluk Dönemi Cinsel İstismarı ve İhmali	2	2	T-K
Oyun Dönemi Ruhsal ve Gelişimsel Özellikleri ve Ayrılık Kaygısı Bozukluğu	3	1	ÖnT
Çocuk ve Ergenlerde Duygudurum Bozuklukları ve İntihar	3	1	T-K
Ergenlik Dönemi Ruhsal Özellikleri ve Patolojileri	3	1	ÖnT
Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB)	4	2	ÖnT
Dikkat Eksikliği / Hiperaktivite Bozukluğu	4	2	ÖnT
TOPLAM	-	15	-

2) Beceri ve Uygulama Dersleri:

Dersin Adı	Staj günü	Ders saati	Öğrenme düzeyi
Öykü alma ve psikiyatrik görüşme	4	4	4
Mental durum değerlendirilmesi	4	4	3
Memorial Hastanesi	5	8	2
TOPLAM	-	16	-

3) Serbest Klinik Çalışma

Dersin Adı	Staj günü	Ders saati	Öğrenme düzeyi
Olgu Tartışması (NP Hastanesi)	6	8	3
Olgu Hazırlama (NP Hastanesi)	7	8	4
Olgu Sunumu (NP Hastanesi)	8	8	4
Serbest Klinik Çalışma	9	8	2
Sınav	10	8	-

8. DÖNEM-V ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJI ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Staj sonu ölçme değerlendirme yöntemleri ve bunların staj geçme notuna katkısı şu şekildedir:

1. Servis çalışmalarının değerlendirilmesi

Hastalardan sorumlu öğretim üyeleri tarafından her bir stajyerin hazırladığı hasta dosyasına verilen notu temsil eder. Pratik saatlerinde öğrencinin aktivitesi değerlendirilerek bu nota artı puan olarak ilave edilir. Sözlü sınav notunun % 40'lık kısmını temsil etmektedir. Temel olarak hasta hazırlama ve hasta sunumuna puan verilir. Pratik sınav, **Staj Raporu (Staj Güncesi - Portfolyo) ve Olgu Sunumunun değerlendirilmesi** ve /veya **Yapılandırılmış Nesnel Pratik Sınav (OSPE)** tekniği ile yapılabilir.

2. Sözlü ve/veya yazılı sınavı:

En az iki öğretim üyesi olacak şekilde hazırlanmış jüriler tarafından tüm staj boyunca öğrenilen teorik ve uygulamalı dersleri kapsayan öğrenim hedeflerine uygun klasik veya OSCE tekniğinde sözlü ve/veya yazılı sınav yapılır. **Sözlü sınav notu % 50 ve yazılı sınav notu % 50 oranında staj sonu notuna etki eder. Sözlü toplam sınav notunu, pratik sınav ve/veya olgu sunumundan aldığı puan (Maksimum 20 puan) ve sözlü sınav puanı (Maksimum 30 puan) toplanarak elde edilir. Yazılıdan alınan puan (maksimum 50 puan) ile sözlü toplam sınav puanının (maksimum 50puan) toplamı staj sonu notunu oluşturur.**

9. DÖNEM-V ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJI GERİ BİLDİRİM

Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları stajının son cuma günü sınav sonrası öğrencilerden isimsiz yazılı geri bildirim alınır. Aksaklıklar, eğitimler ve dersler hakkındaki öğrencilerin değerlendirmeleri istenir.

10. KAYNAKLAR

- 1) Ruh Sağlığı ve Hastalıkları, 13. Baskı, Eds: Orhan Öztürk, N. Aylin Uluşahin - Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Temel Kitabı,
- 2) IACAPAP e-Textbook of Child and Adolescent Mental Health. Geneva. International Association for Child and Adolescent Psychiatry and Allied Professions 2015.<http://iacapap.org/wp-content/uploads>
- 3) Cinsel İstismar ve Çocuk Ruh Sağlığı. Çocuk İhmal ve İstismarı I, Katkı Pediatri Dergisi, 32(5):569-582, 2010.
- 4) Çocuk İhmal ve İstismarına Psikososyal Yaklaşım. Çocuk İhmal ve İstismarı II, Katkı Pediatri Dergisi, 32(5):553-558, 2010.
- 5) Çocuk Ruh Sağlığı I. Katkı Pediatri Dergisi, 34(6), 2012. - Çocuk Ruh Sağlığı II. Katkı Pediatri Dergisi, 35 (1), 2013.

11. İLETİŞİM BİLGİLERİ

Anabilim Dalı başkanı: